

Tlačová správa
Bratislava, 20.7.2021

Na Slovensku prebieha medzinárodný výskum zručností dospelých

Do pilotnej fázy medzinárodného výskumu vedomostí a zručností dospelých pod názvom Medzinárodné hodnotenie kompetencií dospelých (PIAAC) je zapojených viac ako 40 krajín sveta a prebieha v slovenských domácnostiach už druhý mesiac. Výskum realizuje Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (NÚCEM) vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Výskum je zameraný na hodnotenie úrovne základných vedomostí a zručností potrebných pre úspešné uplatnenie sa dospelých vo veku 16 – 65 rokov v bežnom živote. Regionálni spolupracovníci prostredníctvom dotazníkov zbierajú dáta o úrovni čitateľských a matematických zručností a schopnosti riešiť problémy v technologicky vyspelom prostredí prostredníctvom informačno-komunikačných technológií (IKT).

„Našou snahou je osloviť celkovo 3 200 náhodne vybraných respondentov, ktorí budú tvoriť reprezentatívnu vzorku. Rozhovory vykonávajú za prísnych hygienických podmienok vyškolení opytovatelia pomocou prenosných počítačov a trvajú približne dve hodiny. Účast' vo výskume je úplne anonymná, odpovede účastníkov nie je možné priradiť ku konkrétnym osobám a adresám,“ hovorí Michaela Laciková, hlavná koordinátorka pilotného zberu dát výskumu PIAAC. *„Cieľom pilotného zberu dát je okrem oslovenia respondentov za účelom realizovania kompletného rozhovoru aj nastavenie či vyladenie softvérových systémov a procesov, t.j. „vychytanie múch“ a príprava pre hlavnú fázu zberu, ktorej realizácia bude spustená v treťom kvartáli roku 2022 a potrvá do roku 2023. Dôležitý bude samotný hlavný zber, preto pilotnú fázu vnímame ako mimoriadnu príležitosť pripraviť všetky náležitosti pre hladký priebeh nasledujúcej hlavnej fázy,“* dodáva Laciková.

Hlavným cieľom účasti Slovenska v projekte PIAAC je prispieť k zvýšeniu kvality a efektívnosti celoživotného vzdelávania. *„Výsledky výskumu nám prinesú nesmierne cenný a reprezentatívny zdroj informácií o tom, do akej miery sú systémy vzdelávania v sprostredkovaní potrebných kompetencií úspešné, ako možno zvýšiť efektívnosť vzdelávania pre budúce generácie, ako aj informácie o tom, aké je postavenie Slovenskej republiky medzi ostatnými zúčastnenými krajinami,“* hovorí Michaela Laciková a dodáva, že k dnešnému dňu máme za sebou približne 250 ukončených rozhovorov. Je veľmi dôležité, aby bola účasť každého osloveného obyvateľa zaznamenaná a úspešne realizovaná. Pravidlá náhodného štatistického výberu, ktorý je v zbere dát použitý, neumožňujú, aby bol oslovený obyvateľ nahradený niekým iným v prípade, ak účasť vo výskume odmietne. Pre dôsledné vyhodnotenie kompetencií obyvateľov Slovenskej republiky a objektivitu výsledkov je potrebné dosiahnuť účasť aspoň 60 % oslovených respondentov.

Pilotný zber prebieha druhým mesiacom a prináša už aj prvé výsledky. Zároveň sa na povrch vynárajú aj deficity, na ktoré je potrebné upriamiť pozornosť. K najväčším rizikám v oblasti zberu dát patrí okrem epidemickej situácie najmä neochota zapojenia sa do výskumu zo strany respondentov. *„Občania v čase pandémie a medializovaných podomových podvodov páchaných prevažne na dôchodcoch anketárom, ktorí ich navštívia v domácnosti, nedôverujú a o finančne motivovaný rozhovor neprejavujú záujem. Riešením by mohla byť väčšia intervencia zo strany miest a obcí. Regionálnym pracovníkom by pomohlo šírenie osvedy o projekte medzi obyvateľmi, napr. prostredníctvom miestneho rozhlasu, lokálnych médií, webových stránok alebo sociálnych sietí. Predsa len, dôvera občanov k neznámej osobe v podobe anketára je na inej úrovni, ako dôvera k starostom/starostkám či ľuďom v miestnych zastupiteľstvách, pretože ich sami volia a často aj osobne poznajú. Zverejnením informácií ohľadom priebehu, významu a užitočnosti projektu odbúra značnú časť práce regionálnym pracovníkom, ktorí sú z negatívnych reakcií k výzvam na zapojenie sa do projektu zo strany občanov často frustrovaní a demotivovaní,“* konštatuje Michaela Laciková, hlavná koordinátorka zberu dát výskumu Medzinárodné hodnotenie kompetencií dospelých (PIAAC).

Rozpoznať regionálnych pracovníkov projektu nie je vôbec náročné. Vyškolený opytovateľ je povinný preukázať sa identifikačným preukazom vystaveným pre účely zberu dát a poverovacím úvodným listom z Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania. Jeho povinnosťou je taktiež dbať na zásady bezpečnosti a hygieny v zmysle opatrení stanovených orgánmi verejnej moci a zdravotníctva SR. V prípade pochybností si môžu oslovení obyvatelia overiť totožnosť opytovateľa prostredníctvom emailových kontaktov uverejnených na stránke [PIAAC.NUCEM](https://www.nucem.sk), [sociálnej sieti Facebook](#) alebo na bezplatnej infolinke - 0800 138 033.

Viac informácií o národnom projekte PIAAC nájdete tu: <https://www.nucem.sk/sk/merania/medzinarodne-merania/piaac/o-narodnom-projekte>